

TÄHEKE

NR.3 1961

YAKA

8. MÄRTS

PIDUPÄEV

NAISTEPÄEV ON TÄNA,
TOAS ON RÕOMUS KÄRA.
EMALE ME TÖNU,
UTLEB LAULUSÕNU.
AGA VÄIKE PILLE,
EMALE TOOB LILLE.

LIIVI NUUDI,
Haapsalu 1. Keskkooli II klassi
oktoobrilaps

M. KERNUMEHE illustratsioonid

TÖÖ KOLHOOSIS

SIIS KUI UNDAB PEKSUMASIN,
TEAN, ET EMA TÖÖTAB SEAL.
MASIN VILJAVIHKE SASIB
ME KOLHOOSI PÖLLU PEAL.

AUTOD KULDSEID TERI VEAVALD
TERVE PÄEVA PIKAS REAS.
PÄRAST, KUI KÕIK PIDU PEAVAD,
EMAGI ON TEISTE SEAS.

LEMBIT NEULAND,
Abja Keskkooli
IV klassi õpilane

MINU ÕPETAJA

MINU ÕPETAJA KOOLIS –
KÕIGE PAREM TA –
ÕPETAS MEID TÄHTI TUNDMA,
KIRJUTAMA KA.

HOOLT JA VAEVA MEIE PÄRAST
PALJU TUNDMA PEAB.
MEIE RÕOMUST, MEIE MUREST
IKKA KÕIKE TEAB.

KUI MA UKSKORD SUUREKS KASVAN,
ARSTIKS ÕPIN SIIS.
JA MA TALLE ESIMISE
IMEROHU VIIN.

MARE PURDE,
Tallinna 27. 8-kl. Kooli
III-a klassi õpilane

HEA TÄDI

POLE MINA PÄKAPIKK,
OLEN JUBA HÄSTI PIKK.
POODI EMA LUBAB MINNA,
IKKA RÕOMSALT LÄHEN SINNA.

MUUJA-TÄDI LAHKE, HEA,
MINUL UKSKORD PAITAS PEAD.
AITAB ASJAD KORVI PANNA,
KIIDAB MIND JA KOMMI ANNAB.

7-aastane MARJU LAANE
Pärnust

Ulvi, kus täna ne ajaleht on?" küsis isa köögist tuppa astudes.

"Alles postkastis!" ehmus Ulvi,

krapas kohe laua tagant püsti ja jooksis koridori ajalehe järele. Tõusis kikivarvule ja tõmbas ajalehe kastist. Oi! Seal naeratas talle vastu – tädi Inge. Pildi all kiideti tädi Inget, öeldi, et ta on õmblusvabrikus eesrindlane. Ulvi teadis hästi, mis see õmblusvabrik ja eesrindlane on. Ta oli vabrikus ükskord terve klassiga käinud.

Seal oli suur saal, kus lastekleite õmmeldi. Tädi Inge töötas ka selles saalis. Ta õmbles koolivormikleitide valgeid kraesid ja kätiseid. Ulvi kleidil oli niisamasugune lumivalge krae ja mansetid. Need olid tädi Inge õmmeldud. Ühe tööpäeva jooksul pidi tädi Inge neid kuuekümne neljale kleidile õmblema. Tema aga õmbles neid koguni seitsmekümne nelja koolikleidi jaoks. Sellepärast nimetatigi tädi Inget eesrindlaseks ja ta pilt oli nüüd ajalehes.

Ulvi unustas isa ja jooksis ruttu-ruttu teisele korrusele. Tädi Inge avas talle ukse.

"Näe!" näitas Ulvi niisuguse õhinaga ajalehte, et unustas isegi teretamise ära.

"Tean, juba tean!" naeratas tädi Inge ja kutsus oma väikese sõbratari tuppa.

Ulvi oli üllatunud. Ta arvas,

et nüüd peaks tädi Inge hirmus tähtsa näoga ringi käima. Aga tema oli niisamasugune nagu alati, pakkus Ulvile marmelaadi.

"Sa ei olegi uhke, et su pilt on ajalehes?" küsis Ulvi.

"Olen. Väga rõõmus olen, et minu tööst lugu peetakse!" ütles tädi Inge ja lisas: "Näe, kleepisin pildi juba albumisse!"

A. KRISTIANSONI
illustratsioon

Ulvi vaatas ja tal jäi suu lahti. Tuttava ajalehepildi kõrval seisis albumis üks väiksem pilt. Sellel oli tüdrukuke, koolikleidil viisnurkne täheke. Tüdruk ise, heledajuukseline

ja säbruspäine, tuli ette kuidagi tuttav. Need lõbusad silmad ja lahke naeratus... Muidugi – see oli tädi Inge!

"Sina, sina oled ka oktoobrilaps?!" imestas Ulvi.

"Olin oktoobrilaps, olin pioneer ja nüüd olen kommunistlik noor!" vastas tädi Inge.

"Mina võin siis ka eesrindlaseks saada?" päris Ulvi kärmesti.

"Võid küll, kui oled virk ja koolis hästi õpid," kostis tädi Inge.

Ulvil enam aega ei olnud. Ta tõusis ja lahkus tädi Inge juurest niisuguse õhinaga, nagu oli sinna tulnud.

"Tüdruk, kuhu sa jäid?" küsis isa karmilt, kui Ulvi tuppa astus.

Miss
tädi INGE
pilt oli
lehes

"Minust saab ka eesrindlane!" hõikas Ulvi vastu ja ulatas isale ajalehe.

Isa heitis pilgu ajalehele, märkas seal tädi Inge pilti ega pahandanud enam sugugi, et Ulvi oli nõnda kauaks ära kadunud.

H. RAAG

H. MÄND

Kahekordne

KINK

TIIT TUHNIB RINGI ÄRIDES
KULL VAADATES, KULL PÄRIDES,
SEST NAISTEPÄEV ON LÄHEDAL.
KUID RAHA VÄGA VÄHE TAL.
AH, MIKS TA OSTIS EILE KOMMEI
MIKS NAISTEPÄEV ON JUBA HOMMEI
SIIS UHELT SILDILT VEERIB TA,
ET SEAL ON „PARFUMEERIA“.
MIS LÖHNAD ON SIIN NÕNDA HEAD?
TA SAMMUD UKSEST SISSE SEAB.
PEA KÄES TAL LÖHNAÖLIPUDEL,
UKS KUTSIKAGA VIGURMUDEL.
TIIT ÕNNELIKULT KOJU RUHIB
JA KAHEKORDSELT RÕOMUSTAB.
KUI EMAL ON KORD PUDEL TUHI,
SIIS SELLE ENDALE TA SAABI!

SULGI SAAB KAEVANDUSEST!

Sulg... Kelle oma ta siis on? Kas kana või varblase, või varese, või koguni uhke kotka oma?

Nüüd sa muidugi naeratad: niisugust sulge pole küll ühelgi linnul! Õigus. Aga kust ta siis sellise nime sai?

Ennevanasti kasutati kirjutamiseks hanesulge. Sellel tehti ots teravaks, kasteti tindi sisse ja kirjatöö võis alata. Nüüd hanesulgi enam ei kasutata, aga uuele terasest kirjutamisriistale jäi endine nimi.

Meie terrassule elukäik algab sealt, kus maa seest kaevatakse rauamulda. Rongid viivad rauamulla ehk rauamaagi vabrikutesse. Seal seda mulda kuumutatakse hiiglasuurtes ahjudes. Need on kümnekorruselise maja kõrgused.

Nii saadakse väga kõva metall, mille nimi on teras. Terasest tehakse õhukesed lehed ja saadetakse sulgede vabrikusse.

Siin ootavad teraslehti juba tugevad masinad. Nende käes on naljaasi löigata teraslehti kitsasteks ribadeks. Ribad aga hakatakse väikesteks tükkideks. Need on nii pikad nagu sinu sulg.

Kui nüüd niisugune terava otsaga tükike tindi sisse kasta, jääb sinna külge õige vähe tinti. Aga mõtle, kui tülikas on iga tähe kirjutamise järel jälle sulge tindipotti kasta. Sellepärast pressitakse sulele sisse õnarus. Nii jääb sule külge hoopis rohkem tinti.

Aga kuidas sundida tinti sule küljest ilusasti ühtlaselt paberile jooksma? Selleks on välja mõeldud väike kavalus. Sule ots löigatakse lõhki. Kui sa nüüd sule vastu paberit surud, läheb pragu laiemale. Tinti pääseb rohkem voolama ja paberile tekib jäme kriips.

Mõni õpilane kirjutab kogu õppeaasta ühe sulega. Nii et sulg ja eriti sule peenike ots peab olema väga kõva. Kõvaks saab terasest asju muuta karastades. Kuidas see käib? Tule ja veega! Suled pistetakse ahju ja aetakse seal nii kuumaks, et nad hakkavad hõõguma nagu piskikesed sõetükid. Siis aga torgatakse kõik tulikuumad sulekesed külma vette. Käib surts! – ja suled ongi karastatud.

Kõige viimasena asub sulgede kallal tööle niisugune masin, mis katab suled õhukese särava

Sinu
KO

O. SOANSI illustratsioonid

niklikorraga. Sellises läikivas mundris suled ei lähe ilmaski rooste.

Jah, kes oleks võinud arvata, et niisuguse pisekese ning odava asja tegemisega on nii palju tööd ja muret! Küllap nüüd hakkavad kõik lapsed oma sulgi paremini hoidma. Ja pliiatseid muidugi ka. Ega nendegagi tööd vähem ole!

SEEDRIST JA GRAFIIDIST

Kui istuksime rongi ja mitu ööd ning päeva sinnapoole sõidaksime, kust päike tõuseb, siis jõuaksime Siberisse. See on hiiglasuur maa, kus voolavad võimsad jõed, kus asub palju kaevandusi, kus kohavad ääretud metsad. Neid metsi nimetatakse taigaks.

Taigas kasvab kõrge ning ilus puu – seeder. Kui teeksid endale seedrist kepikest, siis näeksid, et nuga löikab kepikese hästi siledaks. Peale selle jookseb nuga seedripuust hõlpsasti läbi.

Just niisugust puud ongi pliiatsi tegemiseks vaja. Siis on pliiatsit hea ja lihtne teritada. Ka on seeder väga kerge ning tugev.

Pliiatsivabrikus saevad masinad seedripalgid õhukesteks lauakesteks. Igale lauakesele löikab teine masin sisse kuus soonekest nagu kuus tilukest vagu. Neisse vagudesse tuleb pliiatsisüda ehk pliiatsisüsi.

Aga kust me selle saame?

Eks samuti Siberist. Seal on ju nii palju rikkusi, et neid ei jõua üleski lugeda!

H. PUKK

OLIKOTI SALADUSED

Pliiatsisütt ehk grafiiti kaevatakse maa seest. Seda ei tehta muidugi labidaga. Maa all, kaevandustes, teevad selle raske töö ära masinad. Masin, väike elektrirong, veab grafiidi ka maa alt päevavalgele. Kaevur ainult juhib oma tugevaid abilisi.

Kaevandusest jõuab grafiit pliiatsivabrikusse. Siin segatakse talle hulka peenikest savi ja liimi.

Sa ju tead, et mõni pliiats on kõva. Jätab kirjutamisel halli joone. Teine aga pehme. Selle tehtud joon on palju tugevam. Kas pliiats on pehme või kõva, see oleneb sellest, kui palju on grafiidi hulka segatud savi. Kui rohkem, siis saame kõva pliiatsi. Kui vähem, siis pehme.

Liim aga seob grafiidi ja savi osakesed üksteise külge kõvasti kinni.

Nii. Nüüd on meil valmis pulber grafiidist, savist ja liimist. See läheb pressi alla ja pulbrist saame ümmargused tombud. Need tombud surutakse läbi väikeste aukude. Ning käes ongi niisugune peenike hallikasmust pulgake, nagu on sinu pliiatsi sees.

Kuna need pulgakesed on alles liiga pudedad, tuleb neid „küpsetada“. Seda tehakse kuumas ahjus. Pärast küpsetamist immutatakse pulgakesi veel õlis. Siis kirjutab pliiats selgemini.

Nõnda. Pliiatsisüdamikud on valmis. Eespool juba rääkisime, et need pannakse seedrilaua sisse lõigatud soonekestesse. Kaaneks aga liimitakse peale teine niisamasugune lauake.

Nüüd tuleb kokkuliimitud lauakesed kepikes-teks lõigata. Seda teeb masin nii täpselt, et iga kepikese keskele jääb pliiatsisüdamik.

Järgmised masinad poleerivad kepikese siledaks, värvivad üle ja trükivad kirjad peale. Ning kepikesest ongi saanud sulle tuttav pliiats.

P. HAAVAOKS

Jääkarussell

Jalvises aias

„ÕUNAPUUKES, ÕUNAPUUKES,
SUL ON OKSTES KULMAVÄRIN.
VAST EHK VAJAD MINU KUUBE,
KOHE TOON, KUI OLED PÄRI?!“

„TÄNAN, MA EI PELGA TÕBE –
OMA KUUBE KANNA ISE!
SIIS KUI PAKANE ON KRÕBE,
KASUKA SAAN HÄRMATISEST.“

„SÕSTRAPÕÖSAS, MUL ON MURE:
SUVEL SAIN SULT MAITSVASID MARJU,
NÜUD VIST KULM SU VARBAID PUREB?
VILKS SIND KOTTA TUULEVARJU?!“

„KALLIS, ÄRA UND MUL SEGA!
VIID, SIIS JUURED REBENEVAD...
LUMEVILLAST VILTIDEGA
SEISAN, KUNI TULEB KEVAD.“

E. VALTERI illustratsioon

1.
Hüüad mind sa?
Ma ei kuule!
Surun kinda
tugipuule...

2.
Kõrra-võrra!
Küll on hoog!
Kelk ja mõrrad...
Rannaroom...

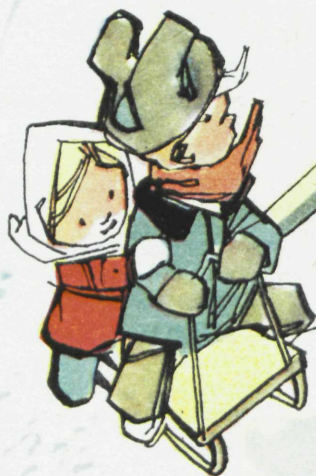
3.
Igas tiirus
tuuletuhin.
Las ma kiirust
ise juhin!

4.
Kõrra-võrra!
Küll on hoog!
Kelk ja mõrrad...
Rannaroom...

5.
Miski juba
kerkis äkki!
Kes sind lubas,
läkiläki?

6.
Kõrra-võrra!
Küll on hoog!
Kelk ja mõrrad...
Rannaroom...

7.
Hüüan sind ma.
Sa ei kuule.
Nagu lind sa
keerled tuules...

SAAPAD, TRAKSID JA TÖNU

R. MÄNNIS

„Vanaema! Ma olen juba üleval!” hõikas hommikuti viieaastane Tõnu. See tähendas seda, et vanaema pidi teda riidesse panema.

„Mis mees sust niiviisi saab? Pane ise riidesse!” pahandas isa.

„Hea ütelda – ise!” mõtles Tõnu solvunult. Kui isal oleksid niisugused püksid, kuidas ta siis paneks tagumised nõõbid kinni nii, et traksidele ei tuleks kaks keerdu sisse! Või jalanõud. Isal on üks säarik paigaga, teine ilma – selge, kumb kummasse jalga tuleb.

Ühel hommikul aga ei tulnud vanaema Tõnu hõikamise peale. Nähtavasti polnud ta veel turult tagasi jõudnud. Aga teised lapsed juba ehtasid õuel kindlust.

Tõnu ootas minuti, siis teise ja hakkas lõpuks ise riiete kallal pusserdama. Pükstega polnud tal mingit muret – ükskõik kuidas nad jalas on, mantel tuleb peale –, aga saabastega oli asi tõsisem. Kindluse ehitajate hulgas oli nelja-aastane Madis, kes oskas alati ennustada, kumb vilt kummassegi jalga käib, ning teda toodi sageli Tõnule eeskujuks. Kui nüüd saabas valesse jalga juhtub, siis...

Järsku tekkis Tõnul kaval mõte. Ta pani saapad jalga, võttis nad siis uuesti ära ja vahetas ümber. Nüüd pidi kindlasti korras olema, sest Tõnu oli varem alati saapad valesti jalga pannud. Aga kui ta õue läks, hõikas väike Madis: „Vaadake, Tõnul on jalad vahetuses!”

„Ei ole!” ütles Tõnu, kuid peitis siiski jalad lumme.

„Tõnu ei oska riidesse panna. Hoia jalad risti, siis on õigesti!” naersid teised lapsed.

Tõnu neelas kõik vapralt alla. Ta oli isegi pisut rõõmus – esimest korda pani ta jalgu

kinni täiesti iseseisvalt ja otsekohe õigesti. Ainult pärast vahetas ta saapad rumala peaga ringi. Aga las tuleb homme, üle-homme ja üle-ülehomme hommik, küll ta siis alles näitab, kuidas ta vanaema abita ennast riidesse paneb!

Vanem vend ütles „MEIE KAKSAASTAK“

KINDLASTI OLED SA KUULNUD OMA PIONEERIDEST ÖDEDELT-VENDADELT SÕNA „KAKSAASTAK“. JA KÜLLAP OLED SEDAGI TÄHELE PANNUD, ET VAHEL LISAVAD NAD SELLELE VEEL „PIONEERIDELT KODUMAALE“.

MIDA NEED SÕNAD TÄHENDAVAD? MIS ON PIONEERIDE KAKSAASTAK? MÕNED AASTAD PÄRAST NÕUKOGUDE VÕIMU SÜNDI ASUSID KOMMUNISTLIKUD NOORED LOOMA NOORTE PIONEERIDE RÜHMI. JA 1922. AASTA 19. MAI SAIGI PIONEERIOORGANISATSIOONI SÜNNIPÄEVAKS. TULEVA AASTA MAIKUUS MOÕDUB SELLEST SÜNDMUSEST NELIKÜMMEND AASTAT.

NÄED SIIS, MISSUGUNE TÄHTIS SÜNNIPÄEV PIONEERIDEL EES SEISAB! KAS VÕIB NIISUGUNE SUUR PIDUPÄEV TULLA ILMA KINKIDETA?

MUIDUGI EI VÕI. NIIMOODI OTSUSTASID KA PIONEERID. NAD TAHAVAD TEHA PALJU-PALJU KINKE JA KINKIDA NEED KALLILE KODUMAALE. AGA KINGITUSE TEGEMINE EI LAHE ÜLEÕÕ. SELLEPÄRAST HAKKASID PIONEERID PEAAGU KAKS AASTAT VAREM SUUREKS SÜNNIPÄEVAKS VALMISTUMA.

SIIT TULIGI SÕNA KAKSAASTAK. PIONEERIDE KAKSAASTAKULE ANTI START MOÕDUNUD AASTA SÜGISEL, OKTOOBRIKUU ESIMESEL PÜHAPÄEVAL. OI, KUI PIDULIKULT SEDA TEHTI! TAPSELT KELL KÜMME HOMIKUL LENDAS RAADIO KAUDU ÜLE KOGU MEIE MAA KÄSKLUS:

„PIONEERID, LIPULE VALVEL!“

JA SEITSETEIST MILJONIT POISSI-TUDRUKUT JOONDUSID NOOLSIRGEKS PIONEERIRIVIKS. IGA MALEVA RIVI EES LÕI LEEGITSEMA PUNANE LIPUSIID.

7-aastase FRIEDRICH STEISKALI joonistus

Pehmelt, laulvalt

Lau-la-me kõik rõõmsal suul na-gu lin-nud su-ve-kuul.

cresc.
Na-gu lin-nud, na-gu linnud, lin-nud su-ve-kuul.

Kordamiseks *Lõpetamiseks*

NII JOONISTAVAD
A U S T R

MOÕDUNUD SUVEL TOIMUS AUSTRIA PEALINNAS VIINIS NÕUKOGUDEMAA LASTE JOONISTUSTE NÄITUS. SEDA KÜLASTASID PALJUD AUSTRALASED NING NEILE MEELDISID MEIE LASTE PILDID VÄGA.

TEEME POSTI

Selle pildi autoriks on 12-aastane GERTRUD JOCKEL

LAULAME KÕIK RÕÕMSAL

Ungari rahvalaul

DENES

Laulame kõik rõõmsal suul
nagu linnud suvekuul.
Nagu linnud, nagu linnud,
linnud suvekuul.

SINU SÕBRAD I A S T

MEIE KUNSTNIKUD, KES VII-
BISID NÄITUSE AJAL VIINIS,
TUTVUSID KA AUSTRIA LASTE
TÖÖDEGA JA TÖID NEIST
HUVITAVAMAD KOJU KAASA.
MÕNED AVALDAME NÜÜD
„TÄHEKESE“ POSTIPAUNA LEHE-
KÜLGEDEL.

Niisuguse pildi joonistas 10-aastane SILVIA HERZIG

LÄHTI PÄUNNA!

„Punamütsikese“ on joonistanud
7-aastane KLAUDIA ONDREIK

SUUL

SEDE sõnad

Sõpru on meil palju veel,
koos meil ikka rõõmsam meel.
Koos meil ikka, koos meil ikka
rõõmsam meie meel.

Sõpru siin ja sõpru sääl,
lauldes kõlab meie hääl.
La-la-la-la, la-la-la-la –
kõlab meie hääl.

PARAST SEDA KÖLASID FANFAARIHELID
JA LENDASID ÖHKU RAKETID. KAKSAAS-
TAKU ALGUSE AUKS.

MIS SIIS PIONEERID KINGIVAD KODU-
MAALE?

SIIN ON IGAL MALEVAL OMA PLAANID.
TAPA LINNAL PUUDUS SENINI PARK, KUS
NOORED VÕISID AEGA VEETA. NÜÜD SAAB
LINN NIISUGUSE PARGI. SELLE RAJAVAD
PIONEERID.

VILJANDI 1. KESKKOOLI PIONEERID PANE-
VAD ALUSE KÜÜLIKUFARMILE. RAASIKU
LAPSED AGA MUUDAVALD KAUNIKS UUE
KOOIJAMAJA ÜMBRUSE.

KAHE AASTA JOOKSUL SÜNNIB MEIE
SUUREL KODUMAAL TUHANDEID PIONEER-
RIDE PARKE, PUIESTEID, VIJAPUUAEDU,
STAADIONE. KÕIK SEE ON AINULT OSA
SINU ÖDEDE-VENDADE KAVATSUSTEST.

MEIL POLEGI PRAEGU MALEVAT, KUS PIO-
NEERID EI KOGUKS VANAMETALLI. SELLEST
KASUTULT VEDELEVAST VANAMETALLIST
VÕIB EHITADA UUSI MASINAID, UUSI
VEDUREID, KOGUNI TERVE RAUDTEE? HIL-
JUTI SÕITIS ÜLE ÜHE SIBERI JÕE KOHAL
KÕRGUVA SILLA ESIMENE RONG. SEDA
SILDA NIMETATAKSE PIONEERIDE SILLAKS.
SEST TA EHITATI TERVENISTI PIONEERIDE
KOGUTUD METALLIST.

NÄED NÜÜD, KUI SUUR TÄHTSUS ON
IGA PIONEERI VÄIKESEL KINGIL. ÜHTE-
KOKKU ANNAVALD NEED KODUMAALE ÜHE
SUURE-SUURE KINGITUSE. AGA KÕIGE
SUUREM KINGITUS ON SEE, ET PIONEERID
PÕÜAVAD VEELGI PAREMINI ÕPPIDA JA
OLLA IGAS ASJAS HÄSTI TUBLID NING
HAKKAJAD.

SINU VANEM VEND ÜTLES: „MEIE KAKS-
AASTAK.“ SEE TÄHENDAB, ET PIONEERIDE
KAKSAASTAK ON KA SINU OMA. JA SINA
SAAD KINGITUSTE TEGEMISEST KODU-
MAALE JÕUDUMÕÖDA OSA VÕTTA. OLED
JU SINA TULEVANE PIONEER JA KANNAD
PUNAST KAELARÄTTI JUBA SIIS, KUI FAN-
FAARIHELID KUULUTAVAD SUURE PIDU-
PÄEVA, PIONEERIORGANISATSIOONI NELJA-
KÜMNENDA SÜNNIPÄEVA SAABUMIST.

V. HURDA illustatsioonid

ELAR KUUS

MURE-MIKK *ja* KANGEMEES

OLI SOE SUVI, TOIDUPOOLIST METS
TÄIS, UNEASE IGAL OKSAL. OMETI
KOGUS ORAV AGARASTI PÄHKLEID
NING KUIVATAS SEENI. TA POLSTER-
DAS ENDALE PEHME PESA JA VEERE-
TAS SELLE AVA SULGEMISEKS SAMB-
LAST TROPI.

KUI KARU SEDA NÄGI, NAERIS TA:
„OH SIND, MURE-MIKKU! KARDAD
KULLUSES NÄLGA JA KUUMAGA
KULMA. VAATA, KUIDAS KANGEMEES
ELAB.“

KARU UITAS UMBER, HIRMUTAS INI-
MESI, NÄPPAS RÕUKUDEST KAERU JA

LIMPSAS TARUDEST METT. PÄRAST
PÕONUTAS PÄIKESEPAISTEL.

SIIS AGA TULID TEISED AJAD: VILI
VEETI PÕLDUDEL, TARUD KAETI KINNI,
LUMI LANGES MAHA. KARUL-KANGEL-
MEHEL POLNUD ENAM EI SUUA EGA
LESIMIST.

„TALI TIKUB TAPMA!“ KURTIS TA
NING PUGES SUGAVASSE HANGE, ET
VEIDIGI SOOJA SAADA. NÄLJA KUSTU-
TUSEKS IMES TA KÄPPA.

„MURE-MIKUL POLE HÄDA MIDAGI,“
LEIDIS ORAV OMA KODUKESES. TA
MATSUTAS VARUTUD SEENI, KRÖBIS-
TAS PÄHKLEID, KUUSELADVAST TÕI
KÄBISID LISAKS. ET MÕNI NINATARK
TEDA JÄLLE TULITAMA EI HAKKAKS, PIS-
TIS TA PESAAVA ETTE SAMBLATROPI.
JA MEIEGI JUTUL ON LÖPP.

Sibulapealsed

V. ROSIN

Ettevaatlikult, et vesi maha ei loksuks, pani Petja klaasi aknalauale, kuhu paistis päike.

„Mis sa teed?“ küsis Miša.

„Vaata seda sibulat siin klaasis: tal on juured vees, aga kui ta nõnda on mõned nädalad seisnud, siis tuleb vars välja.“

„Kuidas ta ilma mullata saab kasvada?“ päris Miša umbusklikult.

Ent Petja ei tahtnud seletada.

„Ise oled alles väike, kuid juba tahad teada, mida meie koolis läbi võtame!“

Miša solvus venna sõnadest ning läks teise tuppa. Tal pole vajagi Petjat, ta proovib ise sibulat kasvama panna. Ja veel niimoodi, et keegi sellest teada ei saa. Teeb täiesti salaja. Eks siis näe, kelle sibul parem välja tuleb!

Miša võttis köögikapist sibula, kallas klaasi vett ja mõtles: „Kuhu ma ta küll paneksin? Igal pool võidakse teda näha. Kui õige peidan sahvrisse?“ Mõeldud-tehtud! Miša tegi sahvriukse lahti ja pani klaasi sibulaga ühte pimedasse nurka kasti taha.

„See on hea koht, siit ei leia teda keegi,“ arvas ta.

Päevad läksid mööda ja Petja sibulast tõusis ilus roheline vars.

„Oi, kui pikaks ta on kasvanud,“ rõõmustas Petja, „päris hiiglane kohe!“

„Kas sa arvad, et minu oma on viletsam?“ küsis Miša ja läks, nina püsti, sahvrisse. Ent kui ta oli klaasi tuppa toonud, siis nägi, et tema omal oli mitte roheline, vaid hoopis kollakasvalge vars ning seegi nii kidur, nagu oleks ta haige.

Miša vaatas nõtult ühelt sibulalt teisele. Ta ei saanud aru, kuidas nii võis juhtuda.

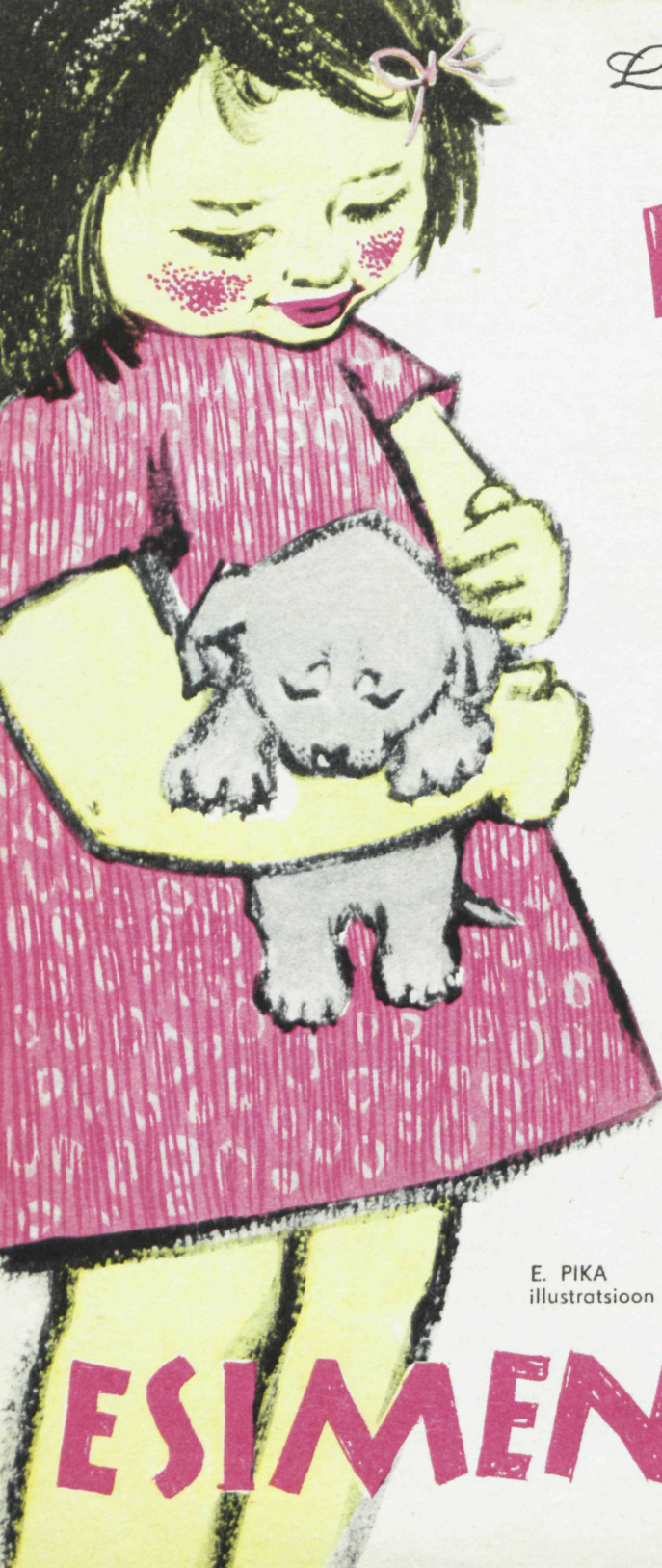
Aga kas teie, lapsed, saate aru?

A. SALDRE illustratsioon

A. SALDRE joonistus

L. Rass

REEDA

„Reet, uu,“ hüüdis vanaema, „ole hea laps, mine täna ise piima järele, mul pole kohe kuidagi aega!“

„O-i-i-i!“ hõiskas Reet. „Kas päris üksi, ilma sinuta?“

„Aga muidugi! Oled juba suur, said viieaastaseks. Ükskord pead mind ka abistama hakkama.“

Naabritädi, kelle käest Reet piima pidi tooma, elas mõni maja eemal ilusas õunapuuaias. Reet oli seal vanaemaga koos ennegi käinud piima toomas. Ja mängimaski oli ta seal Tõnu juures käinud.

Kui naabritädi Reedale piima kätte andis, ütles ta:

„Tubli laps, vanaemal on sinust juba suur abi.“ Ja Reet oli selle peale väga uhke. Ta hakkas kiiresti mööda aiateed tänava poole astuma. Piimanõu oli kohe nii raske, et kippus vägisi mööda maad lohiseema. Aga see just oligi Reeda meelest tore. Las teised vaatavad, kui tragi ta juba on, et nii rasket piimanõu suudab kanda!

„Reet!“ kostis järsku selja tagant Tõnu hääl. „Tule siia, ma näitan sulle midagi! Tipal sündisid täna pojad.“

Ja sealsamas kuuliski Reet peenikest kutsikannutu... Tõnu oli vahepeal kuurist koerapojade sülle haaranud.

„Oi, näita!“ hüüdis Reet ja jooksis Tõnu juurde. Piimanõu unustas ta hoopis ja see jäi mahajäetuna keset teed lillepeenarde vahele seisma.

Küll olid koerapojad armsad! Silmad olid neil alles kinni ja ise nad niutsusid nii haledasti.

E. PIKA
illustratsioon

Oh, Reet oleks nii kangesti ühte endale tahtnud! Ta ei raatsinud kohe kutsikat käest äragi anda!

„Tahad, ma näitan sulle veel midagi? Lähme sauna juurde, seal on puu otsas suur seen!“

„Päris seen kohe?“

„Päris seen jah!“

Reet ja Tõnu jooksid sauna juurde. Ja tõepoolest – puu otsas oligi suur seen, aga puravik see küll ei olnud. Oli niisugune lai ja latakas. Tõnu katsus puu otsa ronida, et seda kätte saada... Aga puutüvi oli liiga sile. Ka kepiga viskamine ei aidanud midagi.

Kui seene kättesaamisest midagi välja ei tulnud, ütles Tõnu õhinal: „Tahad, ma näitan sulle veel midagi? Saunas on üks maailmatu suur kärnkonn, sa pole niisugust elu seeski näinud!“

Reet oleks nii kangesti tahtnud seda kärnkonna ka näha, aga siis tuli talle järsku piimanõu meelde.

Reet jooksis ruttu tee peale, aga piimanõu enam ei olnud.

„Kus piimanõu on?“ hüüdis Reet. Aga Tõnu ei teadnud sellest midagi. Ja Tõnu ema ka ei teadnud.

Reet jooksis nuttes koju.

„Kus siis piim on?“ küsis vanaema ja tal oli väga pahane nägu.

„Vanaema, mina pole süüdi! Tõnu kutsus mind koerapoege vaatama ja ma...“ nuttis Reet.

„Aga sinul oli töö teha... Esimene suurem töö... Koerapoege oleksid võinud ju pärast vaadata!“ ütles vanaema tõsiselt. Siis võttis ta laua alt piimanõu ja hakkas sõna lausumata piima suurde klaaspurki valama. „Saatsin su küll piima järele, aga pidin ikkagi selle ise ära tooma. Polnud sust abi midagi,“ ütles vanaema.

Reedal oli häbi ja hirmus kahju, et kõik nii läks.

„Vanaema, ma enam ei tee...“

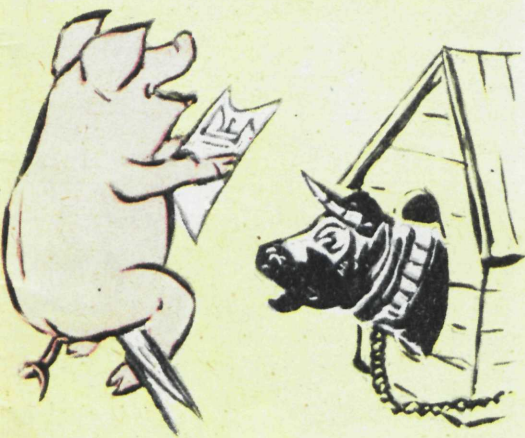
„Eks me homme näe!“ ütles vanaema ja ta silmad polnud enam nii pahased kui enne.

ESIMENE SUUREM TÖÖ

See on lõbus eesti rahvalaul, kus loomade eluviisid on ära vahetatud. Te ju taipate kohe, kuidas õigesti peaks olema!

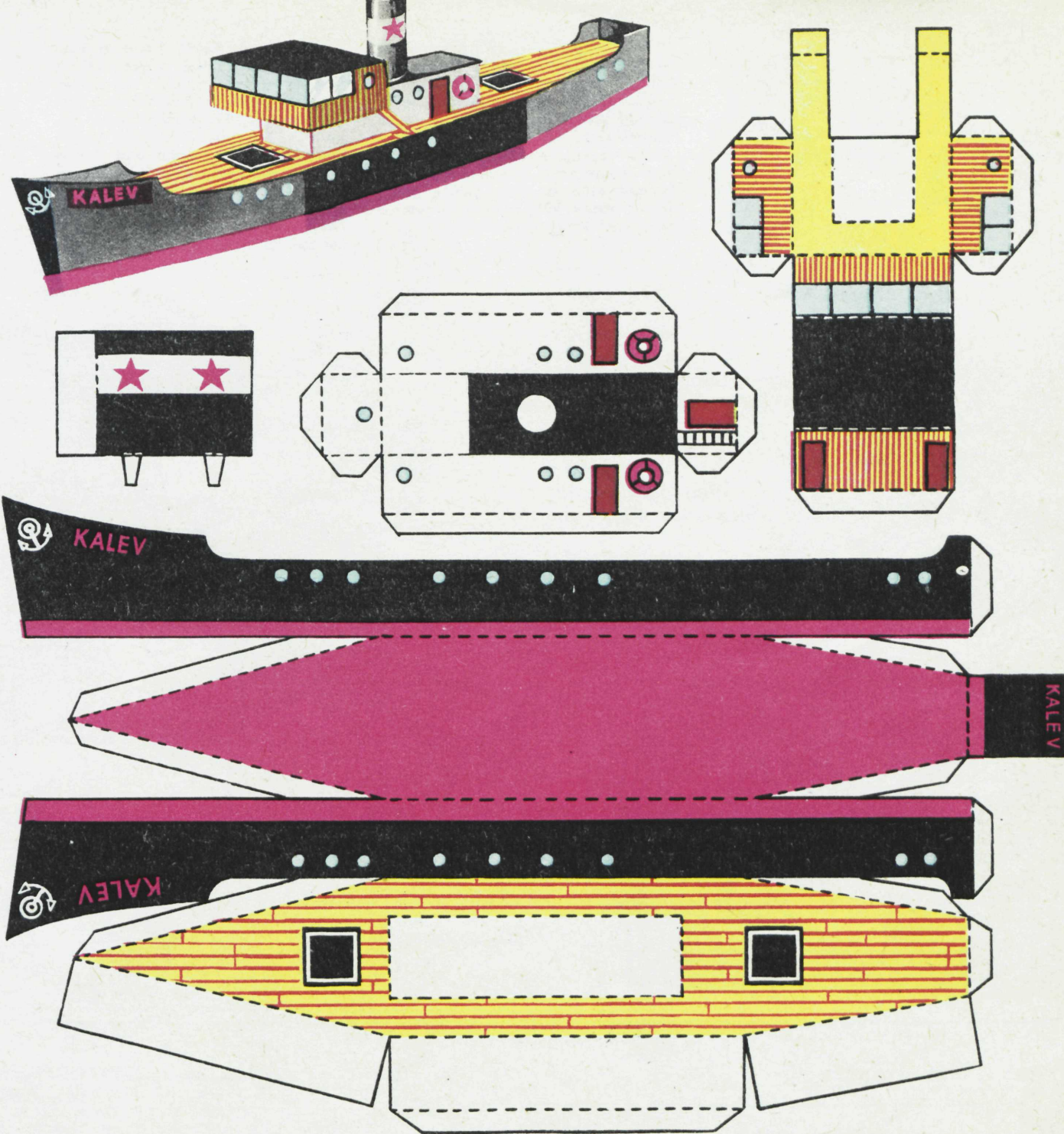
IMED

OI IMETA, OI IMETA,
MIS NÄGIN MINA IMETA:

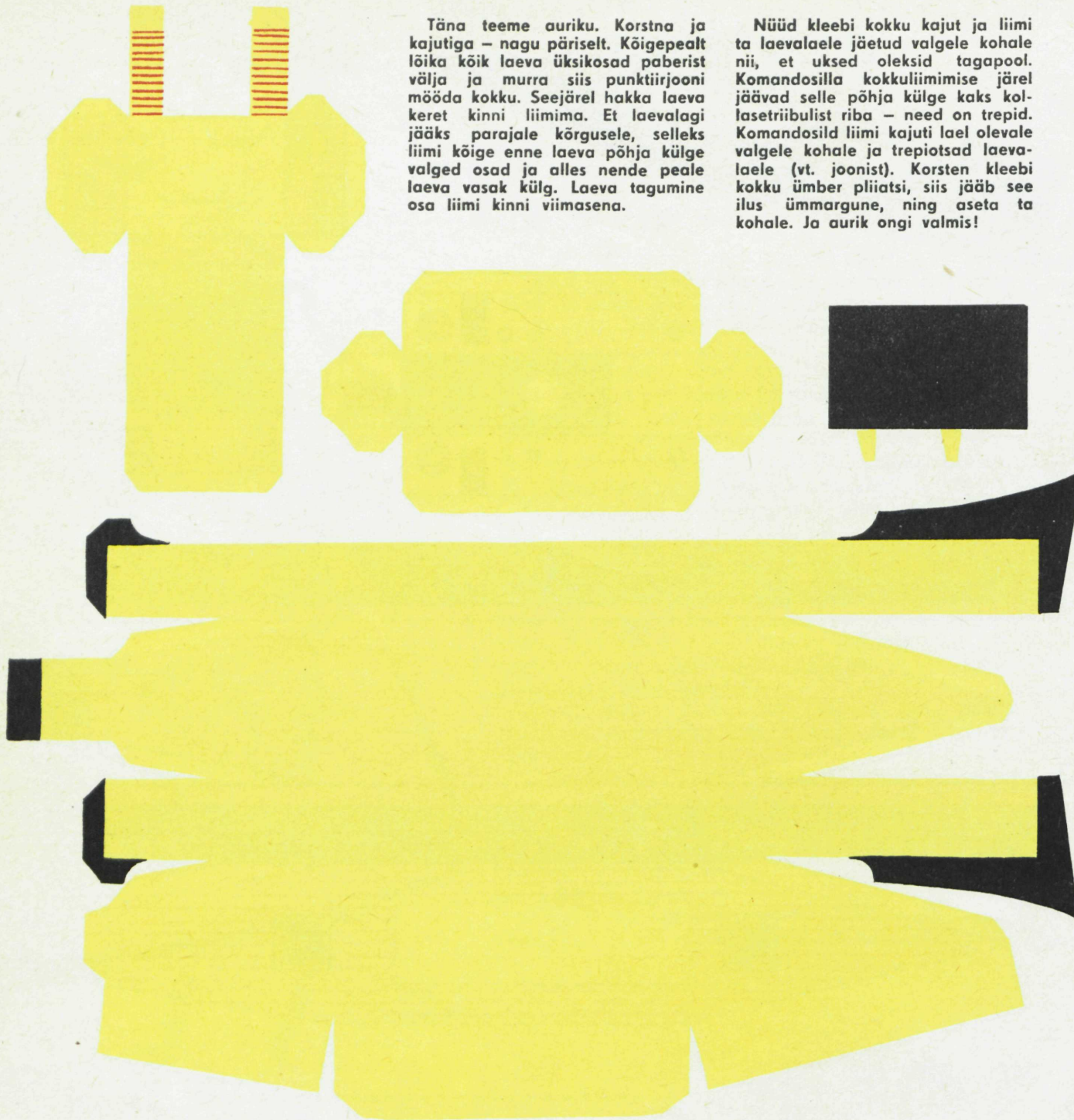
KOER AGA KUNDIS, HÄRG AGA HAUKUS,
SIGA SEE LAULIS PENNI PEAL,
KUKK SEE TÕNGUS KAPSAAIAS,
LAMMAS LÄKS LAUDILE MUNEMA,
KANA TÕI KAKSI TALLEKESTA,
HOBU TÕI VALGEPEA VASIKA,
LEHM TÕI LAUKOTSA TÄKUKSE.

SEDA SINIST JOONT MOODA LÕIKA VÄLJA KORVALOLEV KÄSITOOLEHT

Täna teeme auriku. Korstna ja kajutiga – nagu päriselt. Kõigepealt lõika kõik laeva üksikosad paberist välja ja murra siis punktiirjooni mööda kokku. Seejärel hakka laeva keret kinni liimima. Et laevalagi jääks parajale kõrgusele, selleks liimi kõige enne laeva põhja külge valged osad ja alles nende peale laeva vasak külge. Laeva tagumine osa liimi kinni viimasena.

Nüüd kleebi kokku kajut ja liimita laevalaele jäetud valgele kohale nii, et ukсед oleksid tagapool. Komandosilla kokkuliimimise järel jäävad selle põhja külge kaks kolasetriibulist riba – need on trepid. Komandosild liimi kajuti lael olevale valgele kohale ja trepiotsad laevalaele (vt. joonist). Korsten kleebi kokku ümber pliatsi, siis jääb see ilus ümmargune, ning aseta ta kohale. Ja aurik ongi valmis!

ARVA

HIINA KIRJANIK
TANG KE-MING

KES ON
VANEM?

Emal oli neli poega.
Tung Tungil kolm vanemat
venda.

Rong Rongil kolm nooremat
venda.

Ming Mingil üks vanem vend
ja kaks nooremat.

Ping Pingil kaks vanemat
venda ja üks noorem.

Kuidas on kõige vanema
venna nimi?

Aga teise, kolmanda ja kõige
noorema venna nimi?

ÄRA!

J. Kaidla
"KAEVUPUNN"

„Kasvataja, Tiit läks öue!
Kirju palli pistis põue!”
„Kunas ta küll välja puges,
alles istus siin ja luges!
Sa vist kaebad ilmaaegu,
vaata, Tiit just tuleb praegu!”

„Kasvataja, kasvataja!
Endel lõhkus minu maja!”
„Ma ju lõhkuda ei tahtnud.
Auto mööda mul ei mahtund.
Ära tõsta kohe kära!
Parandan su maja ära.”

„Kasvataja, lähen sängi,
keegi minuga ei mängi.
Hüüavad mind kaevupunniks.
Jätsid üksi terveks tunniks.
Tiit on kõige rohkem süüdi,
tema kõige enne hüüdis!”

„Mitte keegi süüdi pole,
viripill sa ise oled!”

L. HÄRMI illustatsioonid

KÖIK SÖÖB ISE

Hämar urgas
kuurinurgas
kellele siin varju pakub?
Kes siin mugib, sõrmi lakub?

A. Rammo

Vaata ikka –
naabriplika
kompvekke siin suhu topib,
põllet raasuke siin nopib!

Kõik sööb ise:
lillelise,
kullakarva, hõbehalli,
kommi helkja kui kristalli.

Mis seal ikka –
saagu rikkaks!
Ihnsast ikka mööda astun.
Midagi ei võtaks vastu.

ELKNU Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu ajakiri „Täheke” nr. 3 – 1961.
Toimetuse kolleegium: E. Lahe, L. Lilleaas, I. Linnat, E. Lootsar, H. Pukk, H. Raina.
Toimetaja H. PUKK. Kunstiline toimetaja E. PIKK.
Ajalehtede-Ajakirjade Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20.
Ladumisele antud 2. II 1961. Trükkimisele antud 27. II 1961. Trükiarv 48 500. Paber 60x90, 1/4.
Trükipoognaid 2. Arvutuspoognaid 4. MB-00841. Tellimise nr. 190.
Trükikoda „Oktoober”, Tallinn, Tartu mnt. 49.

Ilmub kord kuus. Üksiknumber 15 kop.

Журнал „Звездочка”. На эстонском языке. Издатель ЦК ЛКСМ Эстонии.

Esikaanel S. ŠKOPI joonistus
„Naistepäevapidu”

SIIL TULI PIKALT REISILT JA TAH-
TIS KARU JUURDE ELAMA JÄÄDA.
TA PALUS, ET KARU LUBAKS OMA
KOOPAS TALLE UHE NURGAKESE,
KUHU TA KULMA EEST VARIJULE
VÕIKS PUGEDA. KARU LUBASKI
SIILILE OMA KOOPAST UHE
NURGA.

KUI SIIL MÕNED PÄEVAD OLI
ÄRA ELANUD, LÄKS TA JULGE-
MAKS, AJAS OMA OKKAD ÕIGE
LAIALI JA OLII KARULE TULIKS.
PÄEV PÄEVA JÄRELE LÄKS SIIL
PAHURAMAKS, NII ET VIIMAKS
EI SAANUD KOOPAOMANIK
ENAM SUGUGI KÄIA: IGA LIIGU-
TUSE JUURES TORKISID TEDA
VALUSASTI SIILI TERAVID OKKAD.

KARU UTLES OMA KULALISELE:
„KALLIS KULALINE, MA SAAN
ARU, ET MINU MAJA ON MEILE
MÕLEMALE LIIGA KITSAS. ON
KÜLL TARGEM, KUI SINA SIIT
LAHKUD.“

SIIL VASTAS RAHUGA:

„SEDA ARVAN MINAGI, AGA
MINUL ON USNA HEA SIIN
ELADA JA JÄÄN KA EDASPIDI
SIIA. KÜLL SEE VÄLJA LÄHEB, KEL
KITSAS ON.“

KARU TAHTIS SIILI KARISTADA,
AGA SIIL AJAS KÕIK OKKAD
PÜSTI JA KARU EI PÄÄSENUD
TALLE MITTE LIGIGI. EGA OLNUD
PARATA, KARUL TULI OTSIDA
ENDALE UUS PESA.

SELLEST ON TULNUDKI UTCLUS:
„SIIL AJAB KARU PESAST VÄLJA!“